

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha, 7. 5. 2024 | Strana 1 z 2

TISKOVÁ ZPRÁVA

Biopsie bez operace! Novou metodu diagnostiky rakoviny vaječníků se od VFN učí celý svět

Ročně v ČR onemocní rakovinou vaječníků až 1000 žen. Účinná prevence neexistuje, příznaky jsou nezřetelné a léčba tohoto zhoubného onemocnění je závodem o čas. Onkogynekologové z Kliniky gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN dokážou zahájit léčbu do 4 dnů po první návštěvě pacientky, a to díky využití ultrazvukové diagnostiky a ultrazvukem navigované biopsie. Ta umožňuje pacientkám odebrat vzorek tkáně okamžitě bez nutnosti narkózy a operace. Spolehlivost ultrazvuku potvrzují výsledky mezinárodní studie ISAAC vedené experty kliniky, která dokládá, že rychlý a neinvazivní ultrazvuk v diagnostice karcinomu vaječníků je srovnatelný s CT či magnetickou rezonancí. Metodu tru-cut biopsie v onkogynekologické léčbě začali lékaři z VFN používat v běžné praxi jako první na světě a učí se ji od nich odborníci z celého světa.

Biopsie bez operace výrazně urychluje diagnostiku ženských nádorů

Onkogynekologické centrum Kliniky gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN v Praze je pravděpodobně prvním zařízením svého druhu, které začalo používat metodu tzv. ultrazvukem navigované tru-cut biopsie v léčbě gynekologických zhoubných nádorů. „*Tru-cut biopsie je aktuálně považována za nejlepší metodu, jakou lze získat vzorek tkáně z nádorů v pánevní dutině nebo břišní, a jsme rádi, že tuto techniku od nás přebírají desítky pracovišť po celém světě,*“ vysvětluje MUDr. Filip Frühauf, Ph.D., lékař Onkogynekologického centra. Metoda je velmi efektivní především u pacientek s rakovinou vaječníků, které bohužel často přicházejí až v pokročilém stádiu onemocnění. „*Umožňuje nám odebrat vzorek tkáně bez nutnosti narkózy a operace, a dle vyšetření vzorku zahájení správné léčby během několika dnů. Naši lékaři mají výjimečnou erudici, protože provádí několik desítek těchto výkonů měsíčně a na naše pracoviště se jezdí učit odborníci z celého světa,*“ doplňuje prof. MUDr. David Cibula, CSc., přednosta Kliniky gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN v Praze.

Potvrzeno: Ultrazvuk je v rámci stanovení rozsahu a prognózy onemocnění srovnatelný s CT či magnetickou rezonancí

V letošním roce budou na mezinárodních gynekologických konferencích představeny výsledky Evropské zobrazovací studie ISAAC iniciované a vedené uznávanou sonografistkou profesorkou Danielou Fischerovou a profesorem Davidem Cibulou. Studie probíhala v letech 2018 až 2022 v 5 evropských centrech a účastnilo se jí 242 žen se zhoubným nádorem vaječníků. Studie potvrdila, že ultrazvukové vyšetření je v zobrazování rozsahu onemocnění, a také ve stanovení šance na kompletní odstranění nádoru a jeho ložisek během operace, srovnatelné s vyšetřením CT či magnetickou rezonancí. Ultrazvuk byl navíc pacientkami ve studii po vyšetření všemi třemi zobrazovacími metodami označen jako preferovaná zobrazovací metoda. „*Vybudovali jsme tzv. one-stop ovarian cancer clinic, kdy se během jednoho dne stanoví diagnóza rakoviny vaječniku a její rozsah. V případě, že se jedná o velmi pokročilé onemocnění s malou šancí na kompletní odstranění nádoru, je možné pod ultrazvukovou navigací současně odebrat jehlou malý vzorek tkáně bez nutnosti hospitalizace. V případě, že je plánována operace, je ve stejný den pacientka kompletně připravena k operaci po konzultacích s internistou, anesteziologem, psychologem a nutričním specialistou. V případě, že odebíráme biopsii, je výsledek k dispozici během 72 hodin a pacientka u nás zahájí bez dalšího prodloužení cílenou léčbu s odloženou operací po zmenšení objemu nádoru,*“ shrnuje prof. MUDr. Daniela Fischerová, Ph.D., vedoucí lékařka Onkogynekologického centra.

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha, 7. 5. 2024 | Strana 2 z 2

TISKOVÁ ZPRÁVA

Testování na přítomnost genetické mutace v BRCA genech je stále klíčové

„Odhaduji, že v roce 2023 byly v ČR zárodečné varianty v nádorových predispozičních genech vyšetřeny u cca 70 procent pacientek,“ říká RNDr. Jana Soukupová, Ph.D. z Onkologické kliniky 1. LF UK a VFN v Praze a potvrzuje, že z tisíce žen, které ročně onemocní rakovinou vaječníků, se v ČR stále 30 % z nich nedozví, zda byla původcem jejich nemoci mutace BRCA genů. Stačí přitom jediné genetické vyšetření a zdraví a životy žen v rodové linii mohou být zachráněny. Genetická mutace v jednom z BRCA genů způsobuje u žen až 30x vyšší riziko rakoviny vaječníků a 10x vyšší riziko rakoviny prsu. Zvýšená predispozice k nádorovým onemocněním se nevyhýbá ani mužům, genetickou poruchu nese zhruba každý 750. Čech. Pro úspěšnou a včasnou léčbu je zjištění svého BRCA statusu zásadní. Genetické vyšetření je vhodné i pro zdravé příbuzné onkologických pacientů. *„Nosičky a nosiči genetických poruch, jako je mutace BRCA genů, se mohou díky preventivním operacím zcela vyhnout, nebo jej díky pravidelnému sledování včas zachytit a získat lepší šanci na vyléčení,“* doplňuje prof. MUDr. David Cibula, CSc., přednosta Kliniky gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN v Praze. Část pacientek s karcinomem vaječníku, které nejsou geneticky testovány, tvoří ženy vyššího až velmi vysokého věku, u kterých léčba ani nezačne. *„Vzhledem k významnosti dědičného rizika by ale věkové kritérium nemělo hrát žádnou roli. K testování jsou proto nyní indikovány všechny pacientky s karcinomem vaječníku,“* upozorňuje doc. MUDr. Michal Vočka, Ph.D., přednosta Onkologické kliniky 1. LF UK a VFN v Praze.

Nejlepší možná péče je v onkogynekologických centrech

Centralizace pacientek se zhoubným nádorem vaječníků ve specializovaných centrech je nezbytná. K dispozici je zkušený multidisciplinární tým odborníků, centralizace navíc lékařům a dalším specialistům umožňuje efektivněji koordinovat péči a poskytnout pacientkám rychlou diagnostiku a individualizovanou léčbu, což je klíčovým faktorem pro dosažení nejlepšího výsledku. Mezi základní metody léčby ovariálního karcinomu patří radikální chirurgický zákrok spojený s odstraněním nádoru a chemoterapie založená na platinovém derivátu. Onkogynekologické centrum Kliniky gynekologie, porodnictví a neonatologie 1. LF UK a VFN v Praze je v ČR jediným nositelem evropské (ESGO) akreditace centra excelence pro operativu pokročilých ovariálních karcinomů.

Stále lepší možnosti léčby

Pro ovariální karcinom je charakteristická jeho chronicita a časté relapsy (návrat nemoci po různě dlouhém období po primární léčbě). V případě agresivního chování nádoru jsou pacientky zařazovány do probíhajících onkologických studií, což může představovat naději na experimentální potenciálně účinnou léčbu a další možnost boje proti této zákeřné nemoci. *„Rádi bychom také upozornili na pokroky v léčbě ovariálního karcinomu prostřednictvím účinné udržovací terapie s PARP inhibitory. Tato inovativní léčba ukázala pozitivní výsledky nejen u pacientek s BRCA mutací, ale také u těch, které tuto mutaci nemají. Studie potvrzují, že PARP inhibitory přežití pacientek s ovariálním karcinomem významně prodlužují. Tato terapie, která je již běžně dostupná pro naše pacientky, představuje v léčbě ovariálního karcinomu další významný pokrok,“* uzavírá prof. David Cibula.

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha, 7. 5. 2024 | Strana 2 z 2

TISKOVÁ ZPRÁVA

O Všeobecné fakultní nemocnici v Praze

Všeobecná fakultní nemocnice v Praze (VFN) patří mezi největší nemocnice v ČR. Poskytuje základní, specializovanou, a zvláště specializovanou léčebnou, ošetrovatelskou, ambulantní a diagnostickou péči dětem i dospělým ve všech základních oborech. Zajišťuje také komplexní lékárenskou péči, včetně technologicky náročných příprav cytostatik nebo sterilních léčivých přípravků. Je zároveň hlavní výukovou základnou 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a největším výzkumným medicínským pracovištěm v ČR.

www.vfn.cz

O 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy

1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy je největší z českých lékařských fakult – navštěvuje ji přes 4500 studentů. Základními studijními programy jsou všeobecné a zubní lékařství, kromě nich nabízí fakulta studium dalších zdravotnických oborů, specializační a celoživotní vzdělávání a řadu doktorských programů. Každoročně absoluuje 1. LF UK více než 300 nových lékařů

www.lf1.cuni.cz

Pro další informace: Mgr. Marie Heřmánková, tisková mluvčí VFN v Praze, e-mail: marie.hermankova@vfn.cz, tel.: 224 962 074